

Valtuustoaloite 12.6.2024

Lempäälän kunnan on laadittava eri-ikäisiä kuntalaisia koskeva digi- ja tekoälystrategia

Valtion tasolla on tänä vuonna käynnistetty mm. viranomaisasioiden hoitamiseen tarvittava saavutettavuuskartoitus. ”Digitalisaatiossa luodaan entistä paremmat ja luotettavimmat palveluketjut hyvää elämää ja eri elämäntilanteita varten. Se auttaa huolehtimaan meidän kaikkien hyvinvoinnista ja menestymisestä, ja toimii viime kädessä eräänlaisena muutosturvana.” (VM, Julkisen hallinnon digitalisaatio).

Digitaalinen osaaminen koskee meitä kaikkia ja ylisukupolvisuus on oltava lähtökohtana sitä tarkastellessa. Ikäihmiset on pidettävä mukana tässä muutoksessa, joka on ollut nopeaa. Tarvitsemme erilaista osaamista kuin ennen voidaksemme hoitaa omia asioitamme yhteiskunnan täysivaltaisina jäseninä. Ilman älylaitteiden käytön osaamista ja saavutettavuutta tipahdamme helposti kestävämmiin elämäntilanteisiin. Ketään ei saa jättää heitteille.

Kannamme huolta myös nuorten heikompiosaisten aikuisten mahdollisuudesta hoitaa omia asioitaan nyky-yhteiskunnassa. Raha on tiukassa, taidot puutteellisia ja avun pyytämiseen saattaa olla korkea kynnyksensä vuoksi. Yhteiskäytössä olevia laitteita tulee olla riittävästi ja niiden tulee sijainniltaan helposti saavutettavia. Laitteiden käytön opastusta löytyy, jos apua osaa itse hakea. On ensiarvoisen tärkeää välittää muistakin kuin omasta itsestä. Monet yksityishenkilöt kunnan viranhaltijoiden sekä yhdistysten lisäksi ovat jo aktivoituneet asiassa. Kunnan rooli on luoda tässä isot raamit ja tukea tarvittaessa eri toimijoita.

Vihreä valtuustoryhmä painottaa suunnitelmallista kaikkien kuntalaisten digiosaamista.

Digistrategian valmisteluun on otettava mukaan viranhaltijoiden ja asiantuntijoiden lisäksi henkilöstöä sekä eri sidosryhmiä. Valmistelu parhaimmillaan huomioi monen ikäiset kuntalaiset ja arjen tilanteet, joissa ilman digitaitoja ei kykene hoitamaan omia asioitaan. On siten tärkeää nähdä laajat osaamisen tarpeet.

Maassamme on kiitettävästi edistetty lasten ja nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia saavuttaa opiskelussa, työelämässä ja yhteiskunnallisessa osallistumisessa tarvittavaa digitaalista taitoa.

Tekoälystä ei ole vielä kovin tarkkoja ohjeistuksia, mutta kattavin raami eli asetukset tekoälyn käytöstä tulee aikanaan EU:sta. Sen on tarkoitus ensisijaisesti varmistaa kansalaisten oikeudet tilanteissa, joissa tekoälyä käytetään rekrytoinnissa, ihmisten terveydenhoidossa ja lain valvomisessa. Kunnan strategian valmistelussa tulee katsoa tätä päivää pidemmälle, jossa tekoälyllä on oma roolinsa. Näemme mahdollisena uhkana ja huolenaiheena, mikäli tekoäly elämässämme ottaa hallitsemattoman isännän roolin. Meidän tulee vaikuttaa siihen, että kaikki sähköinen materiaali ja laitteet palvelevat ihmistä sekä kunnan erilaisia toimintoja parhaalla mahdollisella tavalla.

Kunnan on aika valmistella kaikenikäisiä kuntalaisia koskeva digilaitteiden käytön strategia.

Lempäälässä 10.6.2024

Vihreä valtuustoryhmä

Vilma Virolainen
Anita Huhtala
Juha Kinnunen
Vilma-Mari Raaj
Satu Korola

Elina Kuiveri

Antti Talo

Antti Perälä

Erkki Hytönen

Tuomo Lipsanen
Vesa Pajinsalo

Henri Haapasalo

Heikki Haukamaa

Anita Haapasalmi

Milla Vanhatalo

Tuula Petroski

Kari Vitkanen Isari Vitkanen

Hanna Kairimo

Antti Kiiveri